

Lausunto

19.03.2021

MV/7/05.00.00/2021 1 (2)

Työ- ja elinkeinoministeriö
PL 32
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite VN/874/2021

Asia **Käytetyn ydinpolttoaineen ja radioaktiivisen jätteen huollon toimintapolitiikan ja kansallisen ohjelman päivittäminen ja ympäristövaikutusten arviointi**

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt Museovirastolta lausuntoa suunnitelmasta käytetyn ydinpolttoaineen ja radioaktiivisen jätteen huoltoa koskevan toimintapolitiikan ja kansallisen ohjelman päivittämisestä sekä ympäristövaikutusten arvioinnista. Museovirasto arvioi suunnitelmaa kulttuuriympäristön suojelusta vastaavana viranomaisena.

Käytetyn ydinpolttoaineen ja radioaktiivisen jätteen huoltoa koskeva direktiivi 2011/70/Euratom edellyttää toimintapolitiikan määrittämistä. Toimintapolitiikalla tarkoitetaan Suomessa syntyneen käytetyn ydinpolttoaineen ja radioaktiivisen jätteen huoltoon valittua strategiaa.

Työ- ja elinkeinoministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö ja Säteilyturvakeskus ovat aloittaneet käytetyn ydinpolttoaineen ja radioaktiivisen jätteen huoltoa koskevan toimintapolitiikan ja kansallisen ohjelman päivittämisen. Käytetyn ydinpolttoaineen ja radioaktiivisen jätteen huollon kansallinen ohjelma on kokonaissuunnitelma, jonka tavoitteena on, että kaikesta Suomessa syntyvästä käytetystä ydinpolttoaineesta ja radioaktiivisesta jätteestä huolehditaan turvallisesti ja siten, että kaikki jätehuollon toimenpiteet jätteen syntymisestä sen loppusijoitukseen toteutetaan ilman aiheutonta viivytystä.

Suomessa syntyy käytettyä ydinpolttoainetta ja radioaktiivista jätettä ydinvoimalaitoksissa sähköntuotannon yhteydessä. Radioaktiivista jätettä syntyy lisäksi terveydenhuollossa, teollisuudessa ja tutkimuslaitoksissa.

Ennen loppusijoitusta käytettyä ydinpolttoainetta ja radioaktiivista jätettä käsitellään ja varastoidaan laitospaikoilla. Varastoinnilla ja erilaisilla käsittelymenetelmillä voidaan vähentää loppusijoitettavien radioaktiivisten jätteiden määrää. Myös radioaktiivisen jätteen syntymistä pyritään vähentämään. Käytetyn ydinpolttoaineen ja radioaktiivisen jätteen huolto ei saa myöskään aiheuttaa vahinkoa ympäristölle tai omaisuudelle. Käytetyn ydinpolttoaineen ja radioaktiivisen jätteen huollon tilanne on Suomessa pääosin hyvä, eikä toimintapolitiikan ja kansallisen ohjelman päivistyksen odoteta aiheuttavan merkittäviä muutoksia vallitsevaan tilanteeseen.

Laki viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista (200/2005, SOVA-laki) ja sitä täydentävä valtioneuvoston asetus (347/2005, SOVA-asetus) sisältävät säännöksen yleisestä velvollisuudesta arvioida ympäristövaikutuksia riittävällä tavalla

suunnitelmien ja ohjelmien valmistelussa sekä säännökset tiettyjen suunnitelmien ja ohjelmien ympäristöarvioinnista. Työ- ja elinkeinoministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö ja Säteilyturvakeskus ovat käynnistäneet SOVA-lain mukaisen ympäristövaikutusten arvioinnin päivitettävälle käytetyn ydinpolttoaineen ja radioaktiivisen jätteen huoltoa koskevalle kansalliselle ohjelmalle. Arviointityö toteutetaan ohjelman valmistelun kuluessa.

Museovirastosta on selvää, että vaikutusten arvioinnissa on otettava laajasti huomioon myös jätteen säilytyksen aineettomat, siis erityisesti sosiokulttuuriset ja taloudelliset vaikutukset.

Museovirasto on perehtynyt lausuntopyynnön liitteenä olevaan suunnitelmaan ja sen valmisteluun eikä sillä ole siihen huomautettavaa.

Osastonjohtaja

Mikko Härö

Intendentti

Olli Soininen